

Testimonis sobre la vida i la causa de beatificació d'Antoni Gaudí

José Manuel Almuzara¹

Una breu introducció

Fa cinquanta anys, en ocasió de fer un treball per a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, ETSAB, vaig conèixer a l'arquitecte Lluís Bonet i Garí. Poc temps després el vaig visitar en el Temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona i vaig conèixer l'arquitecte Isidre Puig Boada, deixebles de Gaudí i tots dos encarregats del projecte i direcció de les obres del Temple.

De l'arquitecte **Francesc de Paula Cardoner i Blanch**, col·laborador i director de les obres durant uns anys, vaig aprendre la importància de la simbologia en l'obra magna de Gaudí. De l'escultor japonès **Etsuro Sotoo**, el fet que Gaudí, atreu, impacta, ensenya i converteix. Vaig ser el seu catequista durant dos anys i padrí del seu baptisme el 3.11.1991.

Poc temps després, **Mn. Ignasi Segarra i Banyeres** predicant a Riudoms el 17 d'abril de 1992, Divendres Sant, **va tenir la inspiració de fundar una Associació per a la beatificació d'Antoni Gaudí**. El 10 de juny d'aquest mateix any es va fundar, en l'aniversari de la mort de Gaudí el 1926, sent des de llavors president d'aquesta Associació de laics amb una missió: la beatificació d'Antoni Gaudí.

Des del primer moment, els membres de la Junta, cadascun segons les seves circumstàncies professionals i familiars, vam donar a conèixer Gaudí, que amb la seva vida i amb la seva obra “ens mostra que Déu és la veritable mesura de l'home”, que és un **“arquitecte genial i cristià conseqüent”**.

I com s'ha fet? A través de publicacions (estampes per a la devoció privada, fullets, butlletins, llibres), conferències, entrevistes, exposicions, catàlegs, etc. sent la part actora de la causa fins a desembre de 2023, data en la qual va ser substituïda com a tal per l'Associació Canònica Gaudí, dependent de l'Arquebisbat de Barcelona.

GAUDÍ, ARQUITECTE GENIAL I CRISTIÀ CONSEQÜENT

En aquest camí cap a la beatificació de Gaudí, celebrem amb goig la signatura del Papa Francesc el 14.04.2025 de la promulgació del Decret per **declarar Gaudí Venerable**, reconeixent així les virtuts heroiques d'Antoni Gaudí i Cornet. Trenta-tres anys després de la inspiració de Mn. Ignasi Segarra.

La missió de donar a conèixer Gaudí d'una forma completa com a home, arquitecte i cristià m'ha portat, amb paraules de Robert Schuman, a reconèixer-me com

un instrument summament imperfecte d'una Provisió que se serveix de la meua per a la realització de grans designis que em sobrepassen. Aquesta certesa m'obliga a tenir molta modèstia, però també em confereix una serenitat impossible de justificar només per les meves experiències personals, considerades des d'un punt de vista merament humà.

Sempre he tingut en compte que “Gaudí vist des de fora de la Fe, quedarà sempre incompreensible. Serà tal vegada un aspecte de la seva obra el que l'incredul estima, però no n'estimarà la síntesi”, paraules de **Josep F. Ràfols i Fontanals**, arquitecte i professor d'història de l'art, col·laborador amb Gaudí en les obres del Temple expiatori de la Sagrada Família de Barcelona.

Moltes persones han manifestat a través de cartes, correus, publicacions o entrevistes els favors rebuts per intercessió de Gaudí. Alguns dels seus testimoniatges són publicats en aquest número de **Temes d'Avui**. I aquest és el meu tresor: reconèixer, contemplar i servir, ser testimoni d'històries plenes de senzillesa i humilitat, d'alegries i tristeses, de conversions. De persones que han “despertat de la seva tebiesa els cors adormits; han exaltat la seva fe i augmentat la seva caritat”, especialment visitant l'obra magna de Gaudí, la Sagrada Família, complint-se el que diu l'acta de la primera pedra del 19 de març de 1882.

De Gaudí ens va dir **el Papa Benet XVI** en la seva homilia del 7 de novembre de 2010, en la Dedicació de la Basílica de la Sagrada Família:

Recordar, sobretot, qui va ser ànima i artífex d'aquest projecte: Antoni Gaudí, arquitecte genial i cristià conseqüent, amb la torxa de la seva fe cremant fins al terme de la seva vida, viscuda en dignitat i austeritat absoluta... Ell mateix, obrint així el seu esperit a Déu ha estat capaç de crear en aquesta ciutat un espai de bellesa, de fe i d'esperança, que porta l'home a la trobada amb qui és la Veritat i la Bellesa mateixa.

Espero i desitjo que GAUDÍ ens acompanyi a cadascun de nosaltres en el nostre **caminar cap a la Veritat i la Bellesa**, amb fe, esperança i caritat de la mà de Maria, en aquest any especial de celebracions i homenatges a Gaudí i sempre; amb la il·lusió i esperança que sigui declarat Beat ben aviat.

Testimonis de principis del segle XX

Joan Maragall, poeta: el temple que neix

“Jo entenc que l’home que més ha posat de la seva vida en la construcció d’aquest temple no desitgi veure’l conclòs, i deixi humilment la continuació de l’obra i la seva coronació als que vinguin després d’ell. Sota aquesta humilitat i aquesta abnegació batega el somni d’un místic i el refinat delit d’un poeta. Perquè, ¿existeix alguna cosa de sentit més profund i alguna cosa més bella per fi, que consagrar tota la vida a una obra que ha de

durar molt més que ella, a una obra que han de consumir-se generacions que encara estan per venir? Quina serenitat ha de donar a un home un treball d’aquesta naturalesa, quin menyspreu del temps i de la mort, quina bestreta de l’eternitat!”².

Joan Llimona, pintor: manifestacions divines

“El temple que s’està aixecant és una gran obra d’art i d’arquitectura, és genial, única. El seu autor l’ha concebuda únicament amb l’ajuda de Déu, i l’home quan en les seves concepcions només mira a Déu, sempre és personal. I quan Déu parla per boca de l’humil no és estrany que això sigui personal; i humil és el geni, quan creu en Déu i sap que tot el que té prové d’ell. Aquesta consideració que deprimiria a l’incrèdul, a l’humil l’enalteix. –

Què soc jo, pobre de mi, perquè Déu omnipotent es manifesti per la meva mediació? – Gaudí és un d’aquests escollits, perquè és un bon cristià”³.

Joaquim Folch i Torras, escritor y crítico de arte: la voluntat de l’home, sotmesa a Déu

“L’arquitecte miraculós, en el seu treball hi ha posat l’ànima i la intel·ligència; i sabent amb molta seguretat quin era el seu paper com a home, ha trobat el lloc just de domini sobre els elements naturals, perquè sap que en l’acte de crear, la voluntat de l’home, sotmesa a Déu i amb l’ajuda de Déu, és superior a totes les coses del món, i que totes ocupen un lloc secundari”⁴.

GAUDÍ, ARQUITECTE GENIAL I CRISTIÀ CONSEQÜENT

César Martinell i Brunet, arquitecte: El caràcter de Gaudí

“Gaudí no s’havia dedicat mai a l’ensenyament com a catedràtic, però la seva obra, tota la seva vida i la seva conversa per a aquells que van tenir la sort de conèixer-lo, era una lliçó continuada no només d’arquitectura, sinó de la manera com s’han d’apreciar les coses de la vida.

Per a molts, Gaudí tenia fama d’esquerp. Tractat en la intimitat, era d’un caràcter franc i comunicatiu. Veia les coses amb gran claredat i precisió, i això el feia semblar intemperant amb qui, sense tenir el mateix criteri encertat, es deixava endur per consideracions contradictòries.

Una conversa de Gaudí, per a qui volgués aprofitar-la, era una densa lliçó de la matèria que tractava. Tenia una visió de la vida de totalitat, i, en cada cas, segons l’oïdor, adaptava les seves paraules perquè poguessin ser fàcilment compreses. En això, com en tot, procurava imitar el Mestre Diví, quan, amb paràboles, infiltrava les veritats evangèliques als humils.

Vers l’any 1915, les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família van ser visitades per alumnes de gairebé totes les Facultats de Barcelona. Gaudí acostumava a rebre aquestes visites col·lectives. Els explicava la construcció, l’art i el simbolisme del Temple, amb el llenguatge propi d’aquells que l’escoltaven, fossin estudiants de Medicina o d’Arquitectura, d’Enginyeria o de Comerç. Els oïdors sortien d’allà convençuts que el Temple i l’Arquitectura eren quelcom molt proper a les seves afeccions i a la seva pròpia vida.

Per tot això, la conversa de Gaudí resultava, més que instructiva, edificant. La seva paraula tenia la virtut de desvetllar energies adormides i precisar opinions vacil·lants, enrobustint les útils i anul·lant les ocioses.

L’exemple de la seva vida era també edificant. Fervorós creient com era, agermanava tots els actes amb la pràctica de les virtuts cristianes convençut que sense elles és impossible la rectitud de conducta.

Els darrers anys de la seva vida els va viure completament lliurat a la seva magna obra del Temple de la Sagrada Família, i ella, que va ser la seva gran il·lusió en aquest món, li servia també per reflectir el seu geni i els seus coneixements arquitectònics i comunicar-los als que s’interessaven per la seva obra. En això es demostra un cop més la falsedat de la fama del seu caràcter esquerp.

Arquitectes joves visitaven amb freqüència les seves oficines del Temple, ansiosos de la seva paraula. Gaudí sempre era allà. Explicava efusivament el moment constructiu del Temple, i l'explicava amb caràcter de cordial expansió amistosa, com a lliçó i consell. No es callava res d'allò que pogués interessar a l'avidesa dels joves arquitectes que l'envoltaven. Tot ho explicava de la forma més natural i viva. Els feia notar detalls constructius que l'experiència havia aconsellat variar, sense d'ordre-li confessar petites imprevisions que ningú havia advertit. Com si amb això, baixant de nivell, hagués volgut donar l'exemple que res és perfecte a les mans de l'home, i alhora tot és susceptible de perfecció.

Gaudí deia que ell aprenia a les obres del Temple, que la manca de rapidesa es traduïa en una creixent perfecció dels detalls, que podia estudiar i assajar més a consciència.

Un altre aspecte educador de Gaudí era la verificació de qualitats i defectes en aquells que el tractaven íntimament. Era un fi psicòleg i ràpidament en descobria unes i altres. Quan trobava el moment els manifestava a l'interessat, per al qual moltes vegades eren una revelació. I formulava amb la mateixa naturalitat els elogis que les censures, sempre guiat per la bona intenció que havien de ser aprofitats, procurant treure major partit de les aptituds i evitant els defectes.”⁵

Admiració i devoció a Antoni Gaudí

D'entre les cartes rebudes, n'hem seleccionat paràgrafs d'algunes en les quals es comprova l'admiració i la devoció per l'arquitecte Antoni Gaudí a molts racons del planeta.

Cardenal Stanislaw Dziwisz, arquebisbe de Cracòvia

“Antoni Gaudí és una de les persones que des de fa temps tinc en el meu cor, “l'arquitecte de Déu”, com l'anomenem avui. M'encanten les seves nombroses obres d'arquitectura, i sobretot la Sagrada Família, on es troba la seva tomba (a la cripta). Algunes d'elles les vaig poder admirar personalment (almenys una mica) durant la meva estada a Barcelona amb S. S. Gràcies per l'estampa amb l'oració i *currículum vitae* de Gaudí (en polonès!). Li confesso que estic profundament commogut llegint la seva vida: santa, dedicada a les belles

arts, a l'home i al Senyor. Antoni Gaudí: piadós, auster, alegre, laboriós, pobre, etc.

GAUDÍ, ARQUITECTE GENIAL I CRISTIÀ CONSEQÜENT

Atès que tinc molt d'interès en la seva prompta beatificació, li asseguro la meva oració particular per aquest afer. Si no m'equivoco, aquest procés es va iniciar el 1992, amb el 66è aniversari de la mort de l'arquitecte, i segueix en marxa.

Per part meva l'animo a resar per la prompta beatificació d'un altre Serf de Déu, és a dir Joan Pau II. També li demano oració per mi mateix, perquè sàpiga complir bé la meva nova missió a Cracòvia.”⁶

Elisa Martha Asturi, arquitecta

“Un edifici de Gaudí és un vehicle al transcendent. Per a Gaudí el transcendent era la bellesa que considerava com Hegel l'esplendor de la veritat; la veritat es fonamenta en la vida i la vida en el moviment; per això en l'obra del mestre predominen les corbes, especialment la paràbola, la corba matemàtica bella i dinàmica que substitueix l'arc ogival; la paràbola, camí natural de les forces. Antoni Gaudí, un geni de l'arquitectura.”⁷

Cecilia María Pereira, metge pediatra

“Tinc fe que el que li he demanat a Gaudí, si fos atès com una gràcia de Déu, beneficiarà a milions de persones malaltes del meu país i d'altres parts del món.”⁸

Elisabet Juanola, Santiago de Chile

“El projecte de construir la capella dedicada a Nostra Senyora dels Àngels a Rancagua (Xile) continua en peu. A la Corporació Gaudí, hem pogut tenir coneixement de les notícies sobre el procés de beatificació d'Antoni Gaudí. Ens alegra molt... Estem investigant sobre la vida del pare Aranda, el sacerdot franciscà que va promoure la capella a Rancagua; i creiem que entre ell i Gaudí es podrien donar similituds espirituals.”⁹

Jordi R. Segura, Santiago de Cuba

“Aquí a Santiago de Cuba formo part de la Directiva del Casal “Emilio Bacardi”, denominat Associació Cubana de Naturals i Descendents de Catalunya, que agrupa 550 membres, 15 d'ells naturals i 85 descendents, entre ells el que subscriu, per la qual cosa desitjaria més informació per divulgar-la entre els nostres associats. Lamento profundament no poder ajudar-los materialment, ja que no posseeixo divises, però els ajudo en alguna cosa mes important: l'oració.”¹⁰

Favors rebuts

Andreu Català i Pedersen, Barcelona

“El 6 de febrer del 2002, vaig pujar a la grua de la nau central. Vaig començar a fer les fotografies que m’havien encarregat, malgrat les contínues ratxes de vent. El vent intens era “providencial” ja que garantia una atmosfera neta. Em trobava a una alçada superior als 90 metres quan un fort cop de vent em va desestabilitzar i tot seguit vaig advertir que la lent que duia col·locada davant de l’objectiu ja no hi era. Davant la certesa que podia ocasionar lesions a persones, vaig elevar les meves pregàries a “Antoni Gaudí, protegeix-nos del meu error”. La lent no era al meu voltant, ni la vaig veure en el recorregut durant el descens, ni a les cobertes de les naus.

Un salt en el temps, el dia de Sant Josep, va ser la data que van decidir els equips tècnics per fer les fotos. Aquell dia el nostre Temple complia 120 anys, el mateix dia en què el meu pare, Francesc de P. Català Roca, n’hauria fet 80. La gran sorpresa va ser al migdia, quan en tornar a pujar a la grua, vaig trobar la lent perduda, a la plataforma més baixa de l’escó interior. La lent estava sencera malgrat que l’aigua l’havia penetrat, i solament presentava dues marques que evidenciaven l’impacte de la caiguda. Llavors vaig pensar que un àngel ens somreia. Antoni Gaudí hauria de ser el patró de tots aquells als que els agrada la feina ben fet i no només dels arquitectes”.¹¹

Patrícia Campi, Pegli - Gènova

“Desitjo donar testimoni i el meu agraïment a l’arquitecte de Déu, Antoni Gaudí. L’any 2004, amb el meu marit, vam visitar Barcelona i vam poder admirar l’obra de Gaudí, anant a visitar-ne la tomba amb les estampes. De tornada a casa, vaig llegir la seva vida i la pregària. Feia temps que desitjava tenir una casa i li vaig demanar a Gaudí poder tenir aquesta gràcia, pensant que era una bona cosa en comparació amb les persones que li demanaven la seva conversió i salvació. Pensava, però, que com era arquitecte em podria ajudar. I he obtingut la gràcia, perquè la casa que desitjava ha estat posada en venda, cosa que semblava molt difícil. Amb el meu marit l’hem adquirida. He promès a Antoni Gaudí donar testimoniatge i oferir una almoïna per a la construcció de la Sagrada Família, el somni de la seva vida. Que el Senyor vulgui glorificar el seu serf Antoni”¹².

Leonardo Jiménez, Madrid

“La veritat és que reso diàriament per la glorificació d’Antoni Gaudí, al que encomano moltes coses i envio alguna almoïna de tant en tant, perquè ens va ajudant molt a la família i en difonc la devoció quan puc, en el meu ambient de jubilat i parròquia”¹³.

GAUDÍ, ARQUITECTE GENIAL I CRISTIÀ CONSEQÜENT

Ramon Amargant, Canet de Mar

“Una gràcia concedida pel Sr. Gaudí. El 27 de març de 2007. Em van operar d’una pròtesi de maluc. La intervenció va ser un èxit. Tenia poc dolor, em sentia bastant segur i la ferida anava cicatritzant. Però tot era “aparent”. Les cures eren diàries, però la ferida no es tancava. Per més guariments que es feien no s’acabava de resoldre el problema.

El 27 d’abril vaig tornar al centre hospitalari. M’esperaven uns dies molt dolents. El meu estat d’ànim era molt positiu però el dolor de la cama era agut i la ferida continuava supurant. Per què tant sofriment? Per què tant temps a l’hospital? Però la meua fe no permetia que m’angoixés més.

La devoció a la Mare de Déu de la Misericòrdia de Canet de Mar, on visc, ens ajudava, però necessitàvem algú més. Una mica coneixedors de l’arquitecte Gaudí, li manifestàrem el nostre estat. Continuava a l’hospital. Al meu cor es lliurava una lluita, i un dels dos “equips” seria el vencedor: “el guerrer hospitalari” i el “guerrer creient”, la nostra fe.

Gràcies a la fe i a les pregàries de tots al Sr. Gaudí, el dia anterior a la tercera intervenció, el dilluns 27 de maig, la ferida estava tancada. Ningú del personal mèdic podia donar una explicació al que havia succeït. L’informe mèdic del divendres, el 25 de maig, deia que sofria una infecció greu i supuració intensa. El 31 de maig em trobava guarit i a casa. Havíem aconseguit la “gràcia” gràcies a la intercessió del Sr. Gaudí.”¹⁴

---

¹ Arquitecte i gaudinòleg. President de l’Associació pro beatificació d’Antoni Gaudí, des de 1992. www.almuzara.org

² Joan Maragall, “El temple que neix”, *Diari de Barcelona*, 20.12.1900.

³ Joan Llimona. “Manifestacions divines”, *La Veu de Catalunya*, 20.11.1906.

⁴ Joaquim Folch i Torras. “L’ordre”, *La Veu de Catalunya*, 31.03.1910. Citat en la conferència de l’arquitecte Cèsar Martinell, a l’Orfeó de Vilanova i la Geltrú, dirigida als alumnes de l’Escola Industrial, el 7 de maig de 1927.

⁵ Conferència en l’Orfeó de Vilanova i la Geltrú, dirigida als alumnes de l’Escola Industrial, 7 de maig de 1927.

⁶ Cardenal Stanislaw Dziwisz. Arquebisbe metropolità de Cracòvia, Polònia, 1 de juny de 2006.

⁷ Elisa Martha Asturi, arquitecta: “Entre la luz y las tinieblas”. *Caldenia* (revista semanal de *La Arena*). pàg.1-3 (13 de desembre de 1992).

⁸ Cecilia María Pereira (metge pediatra), Brasil, 25 de juny de 1998.

⁹ Elisabet Juanola, Providencia, Santiago de Chile, Xile, 22 de febrer de 1999.

¹⁰ Jordi R. Segura, Santiago de Cuba, Cuba, 13 d’octubre de 1999.

¹¹ Andreu Català i Pedersen, Barcelona, 13 de maig de 2002.

¹² Patrícia Campi, Pegli (Gènova), Itàlia, 12 de setembre de 2006.

¹³ Leonardo Jiménez, Madrid, 17 de febrer de 2008.

¹⁴ Ramon Amargant, Canet de Mar, 12 de maig de 2010.